

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/169/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Хөвсгөл аймаг
2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ
Утас: 99900662 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn
Аудитор: Б.Давааням
Утас: 88095436 Цахим хаяг: Davaanyam@audit.gov.mn
Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн
Захирал: Ахлах аудитор Б.Мядагмаа
Утас: 99389208 Цахим хаяг: ikhermurun.audit@gmail.com
Чанарын хяналтын менежер: Ц.Мөнхтуяа
Утас: 99382220 Цахим хаяг: munkhtuya2220@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт.....	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4-10
3. Аудитын тайлан	11
3.1 Ерөнхий зүйл	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	12
3.4 Материаллаг байдал.....	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	13
3.8 Аудитын гол асуудал.....	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	14
4. Аудитын илрүүлэлт.....	14-15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

67123. Хөвсгөл аймаг. Мөрөн сум, Урандөш баг
ЗДТГ-ын А корпус 3 давхар, Утас, факс: 70-38 37-93
Э-мэйл: khuvs gul@audit.gov.mn
Вэбсайт: www.audit.mn

2022.02.24 № 01/130
танай _____ -ны № _____ -т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЧАНДМАНЬ-ӨНДӨР
СУМЫН ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Б.ӨЛЗИЙ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын Хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

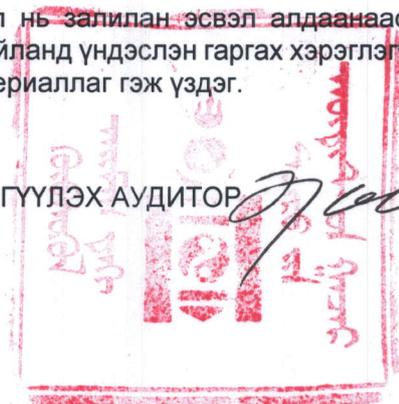
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЧАНДМАНЬ-ӨНДӨР СУМЫН ХҮҮХДИЙН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ Б.ӨЛЗИЙ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	73,942,348.32	74,247,083.32
35	БАРАА МАТЕРИАЛ		
351	Түүхий эд материал	73,942,348.32	74,247,083.32
35130	Эм боох материал	2,516,500.00	2,122,400.00
354	Хангамжийн материал	2,516,500.00	2,122,400.00
35410	Бичиг хэргийн материал	70,695,848.32	71,224,683.32
35420	Аж ахуйн материал	450,000.00	724,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	897,740.00	656,750.00
35450	Барилгын засварын материал	10,388,000.00	8,229,000.00
35460	Хүнсний материал	480,000.00	480,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	2,824,195.00	1,528,020.00
35600	Мал амьтад	55,655,913.32	59,606,913.32
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	730,000.00	900,000.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	73,442,730.13	1,080,320,373.29
392	Биет хөрөнгө	73,442,730.13	1,080,320,373.29
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	67,705,230.21	1,074,651,623.41
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	19,360,260.00	977,033,265.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	-5,859,657.87	-17,146,101.87
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	43,115,350.00	78,502,871.00
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	-12,316,863.58	-13,986,776.56
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	43,787,680.50	33,953,948.50
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-22,912,578.84	-17,471,076.72
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	33,316,751.00
39217	Ном	00.00	-2,082,296.94
393	Биет бус хөрөнгө	2,531,040.00	2,531,040.00
39301	Програм хангамж	5,737,499.92	5,668,749.88
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	275,000.00	275,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	-137,500.08	-206,250.12
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	5,600,000.00	5,600,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	147,385,078.45	1,154,567,456.61
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	147,385,078.45	1,154,567,456.61
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	147,385,078.45	1,154,567,456.61
51101	Өмч: - төрийн	28,033,860.00	28,033,860.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	28,033,860.00	28,033,860.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	107,046,399.59	1,114,353,273.75
51220	Тайлант үеийн үр дүн	107,046,399.59	107,170,895.59
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	00.00	1,007,182,378.16
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	12,304,818.86	12,180,322.86
		147,385,078.45	1,154,567,456.61

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,443,621,832.50	1,402,488,776.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,088,034,732.50	1,027,815,210.00

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

120	Нийтлэг татварын бус орлого		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,088,034,732.50	1,027,815,210.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	150,000.00	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,087,884,732.50	1,027,815,210.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	18,900,000.00	22,321,266.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	336,687,100.00	352,352,300.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	218,166.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	18,900,000.00	22,103,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	18,900,000.00	22,103,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	342,968,077.91	395,306,397.84
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	342,968,077.91	395,306,397.84
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	320,609,313.45	378,522,304.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	233,935,300.00	262,318,553.00
210101	Үндсэн цалин	233,935,300.00	262,318,553.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,389,766.54	34,459,918.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	20,099,160.54	24,185,453.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,339,355.00	2,623,145.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,871,483.00	2,098,516.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	440,885.00	488,557.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,638,883.00	5,064,247.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,461,580.00	19,935,160.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,250,180.00	4,080,160.00
210302	Түлш, халаалт	9,152,000.00	15,855,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	59,400.00	00.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	12,186,181.00	7,797,006.00
210401	Бичиг хэрэг	237,500.00	328,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,499,821.00	1,952,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	241,000.00	110,000.00
210404	Ном, хэвлэл	15,000.00	367,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,580,000.00	180,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,479,260.00	4,857,456.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	2,133,600.00	00.00
2105	Нормативт зардал	18,214,733.00	12,128,651.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	773,700.00	587,700.00
210502	Хоол, хүнс	17,441,033.00	11,540,951.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	00.00	4,260,000.00
210604	Урсгал засвар	00.00	4,260,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	146,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	146,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	420,000.00	1,706,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	120,000.00	1,166,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	300,000.00	540,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,001,752.91	35,771,016.84
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	498,500.00	637,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,937,500.00	6,474,950.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	12,565,752.91	28,658,566.84
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22,358,764.46	16,784,093.00

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	400,000.00	00.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	400,000.00	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,628,344.46	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	21,628,344.46	00.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	330,420.00	66,940.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	330,420.00	66,940.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	16,717,153.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	00.00	16,717,153.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,100,653,754.59	1,007,182,378.16
		1,100,653,754.59	1,007,182,378.16

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	28,033,860.00	12,304,818.86	43,698,316.89	84,036,995.75
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	28,033,860.00	12,304,818.86	43,698,316.89	84,036,995.75
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	1,100,653,754.59	1,100,653,754.59
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	28,033,860.00	12,304,818.86	107,046,399.59	147,385,078.45
D01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	28,033,860.00	12,304,818.86	107,046,399.59	147,385,078.45
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	124,496.00	124,496.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	28,033,860.00	12,304,818.86	107,170,895.59	147,509,574.45
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-124,496.00	00.00	-124,496.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	1,007,182,378.16	1,007,182,378.16
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	28,033,860.00	12,180,322.86	1,114,353,273.75	1,154,567,456.61

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	355,587,100.00	374,673,566.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	355,587,100.00	374,673,566.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	336,687,100.00	352,352,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	00.00	218,166.00

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	00.00	218,166.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	18,900,000.00	22,103,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	18,900,000.00	22,103,100.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	348,727,100.00	363,534,866.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	348,727,100.00	363,534,866.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	326,368,335.54	346,750,773.00
210101	Үндсэн цалин	233,935,300.00	262,318,554.00
210102	Нэмэгдэл	208,575,906.00	186,616,297.00
210104	Урамшуулал	9,150,400.00	56,581,623.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,208,994.00	19,120,634.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	29,389,766.54	34,459,917.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	20,083,999.01	24,091,401.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,339,351.76	2,643,881.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,871,484.17	2,115,105.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	456,054.14	496,502.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,638,877.46	5,113,028.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	18,569,580.00	17,776,160.00
210302	Түлш, халаалт	2,250,180.00	4,080,160.00
210303	Цэвэр, бохир ус	16,260,000.00	13,696,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	59,400.00	00.00
210401	Бичиг хэрэг	11,410,321.00	7,805,016.00
210402	Тээвэр, шатахуун	487,500.00	257,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,499,821.00	1,952,750.00
210404	Ном, хэвлэл	241,000.00	390,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	15,000.00	407,800.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,800,000.00	398,666.00
2105	Нормативт зардал	5,367,000.00	4,398,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	29,171,368.00	11,202,376.00
210502	Хоол, хүнс	3,080,200.00	87,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	14,187,668.00	10,244,776.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,903,500.00	870,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	4,319,300.00
210604	Урсгал засвар	00.00	59,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	4,260,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	146,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	00.00	146,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	300,000.00	1,586,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	1,046,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	300,000.00	540,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,592,000.00	7,137,450.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	498,500.00	637,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,093,500.00	6,499,950.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,358,764.46	16,784,093.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	400,000.00	00.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	400,000.00	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,628,344.46	00.00
		21,628,344.46	00.00

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	330,420.00	66,940.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	330,420.00	66,940.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	16,717,153.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	00.00	16,717,153.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,860,000.00	11,138,700.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,860,000.00	11,138,700.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,860,000.00	11,138,700.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,860,000.00	11,138,700.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-6,860,000.00	-11,138,700.00
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	00.00	00.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	374,455,400.00	357,671,307.00	95.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	374,455,400.00	357,671,307.00	95.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	374,455,400.00	357,671,307.00	95.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	268,555,100.00	262,318,554.00	97.7
210101	Үндсэн цалин	194,056,000.00	186,616,297.00	96.2
210102	Нэмэгдэл	58,248,000.00	56,581,623.00	97.1
210104	Урамшуулал	16,251,100.00	19,120,634.00	117.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,254,800.00	34,459,917.00	95.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,512,700.00	24,091,401.00	94.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,685,500.00	2,643,881.00	98.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,148,400.00	2,115,105.00	98.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	537,100.00	496,502.00	92.4
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,371,100.00	5,113,028.00	95.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	17,830,400.00	17,776,160.00	99.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,500,000.00	4,080,160.00	90.7
210302	Түлш, халаалт	13,330,400.00	13,696,000.00	102.7
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,646,300.00	7,586,850.00	99.2
210401	Бичиг хэрэг	262,800.00	257,500.00	98.0
210402	Тээвэр, шатахуун	2,000,000.00	1,952,750.00	97.6
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	262,800.00	390,000.00	148.4
210404	Ном, хэвлэл	719,000.00	407,800.00	56.7
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	180,500.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,401,700.00	4,398,300.00	99.9
2105	Нормативт зардал	19,727,200.00	11,202,376.00	56.8

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	87,600.00	87,600.00	100.0
210502	Хоол, хүнс	18,763,500.00	10,244,776.00	54.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	876,100.00	870,000.00	99.3
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	15,470,700.00	15,458,000.00	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,198,000.00	11,198,000.00	100.0
210604	Урсгал засвар	4,272,700.00	4,260,000.00	99.7
2107	Томилолт, зочны зардал	219,000.00	146,000.00	66.7
210702	Дотоод албан томилолт	219,000.00	146,000.00	66.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,590,600.00	1,586,000.00	99.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,050,600.00	1,046,000.00	99.6
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	540,000.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7161300.00	7137450.00	99.7
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	657,000.00	637,500.00	97.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,504,300.00	6,499,950.00	99.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	374,455,400.00	357,671,307.00	95.5
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	352,352,300.00	335,635,147.00	95.3
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	352,352,300.00	335,635,147.00	95.3
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	22,103,100.00	22,036,160.00	99.7
132001	Орон нутгийн төсвөөс	22,103,100.00	22,036,160.00	99.7
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28.00	28.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	15.00	15.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	12.00	12.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	218,166.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	218,166.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	218,166.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	218,166.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	218,166.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	218,166.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	218,166.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд зөвлөмж өгөгдөөгүй болно.

Аудитыг Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-ийн ахлах аудитор Б.Мядагмаа, аудиторын туслах Ж.Уранчимэг нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитор Ц.Мөнхтуяа хэрэгжүүлж, Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Давааням, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ нар анхан шатанд, Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар хоёр дахь шатны чанарын хяналтыг тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг тус цэцэрлэгийн эрхлэгчийн 2022 оны 01 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 01 дугаар албан бичгээр Ихэрмөрөн-Аудит ХХК-д 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ны өдөр ирүүлсэн.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэг нь бага насны хүүхдийг өөрийн онцлог, чадвар, бүтээлч үйлээрээ хөгжин, насан туршийн боловсролын суурь чадварыг эзэмшихэд дэмжин асрах, хамгаалах, хөгжүүлэх, сургалт, үйл ажиллагаагаар сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх үйл ажиллагаа явуулж байна.

2021 онд багш, сурагч, эцэг эхийн хамтын ажиллагаанд тулгуурласан хосолсон сургалтын хэлбэрийг нэвтрүүлэн, хичээл, сургалтын үйл ажиллагаанд бие даан суралцах арга зүйг хэрэгжүүлж, хоцрогдлыг нөхөх, арилгах үйл ажиллагааг дэмжин ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд: Нийгмийн даатгалын тухай хуульд заасан шимтгэлийн хувь хэмжээнд өөрчлөлт орж, Монгол Улсын засгийн газрын “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай” 2021 оны 43-р тогтоол, “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах зааврыг шинэчлэх тухай” Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаал батлагдаж гарсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудиторос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл "Бага" гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 342.1 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 6.8 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 5.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн тодруулгыг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан загвараар бэлтгэсэн байна.

2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 27.6 сая төгрөгөөр буюу 6.3 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая. төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	00	00	00
Авлага	00	00	00
Урьдчилгаа	00	00	00
Бараа материал	73.9	74.2	0.3
Үндсэн хөрөнгө	73.4	1,080.3	1,006.9
Нийт хөрөнгө	147.3	1,154.5	1,007.2
Өр төлбөр	00	00	00
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	28.0	28.0	00
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	147.3	1,154.5	1,007.2

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 1,080.3 сая төгрөг болж 1,006.9 сая төгрөгөөр буюу 7.8 дахин өссөн байгаа нь дараах ажил гүйлгээ нөлөөлсөн байна. Үүнд:

- Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн 2021 оны 01 дугаар сарын 16-ны өдрийн №16 дугаар тогтоол шийдвэрээр элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн, цаашид ашиглалтын шаардлага хангахгүй 21 нэр төрлийн 18.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж данснаас хассан.
- Төсвийн хөрөнгөөр 11.1 сая төгрөгийн сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангахад зориулж үндсэн хөрөнгө худалдаж авсан.
- Боловсролын яамны хөрөнгө оруулалтаар 2.4 сая төгрөгийн бичгийн ширээ, хувцасны шүүгээ, зөөврийн компьютер сургалтын хэрэгдлэгдэхүүн нийлүүлэгдсэн.
- Тайлант хугацаанд 28.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардал бодогдсон.
- Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын даргын 2021 оны 4 дүгээр сарын 5-ны өдрийн 84 тоот тогтоолоор үл хөдлөх хөрөнгө бүртгэх зөвшөөрөл олгох тухай шийдвэрийг үндэслэн, Үндсэн хөрөнгө бүртгэж авах тухай байгууллагын эрхлэгчийн 2021 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдрийн А/09 тоот тушааллаар боловсролын яамны хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 1,021.9 сая төгрөгийн шинэ барилгыг үндсэн хөрөнгөнийг бүртгэлд авсан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын ИТХ-ын 2020 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдааны 01 дугаар тогтоолоор төсвийг 450.9 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн жилийн явцад Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын ИТХ-ын 2021 оны 09 дүгээр сарын 24-ны өдрийн А/04 дугаар тогтоолоор тодотгол хийж, байгууллагын төсвийг 412.4 сая төгрөг болж 38.5 сая төгрөгөөр хоол хүн, үндсэн цалинг бууруулж баталсан байна.

Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн А/608 дугаар захирамжаар зохицуулалт хийгдэж төсвийн зарлага 374.5 сая төгрөг болж, анхны батлагдсан төсвөөс 37.9 сая төгрөгөөр буурсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр 352.3 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 22.1 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс нийт 374.4 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 357.6 сая төгрөгийг зарцуулж, зарцуулагдаагүй үлдсэн 16.8 сая төгрөгийг төвлөрүүлж ажилласан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 357.6 сая төгрөг буюу 95.5 хувьтай байгаа нь ковид-19 цар тахлын улмаас 190 хоног хичээллэхээс 101 хоног хичээллэснээр нормативт зардал, байр ашиглалт, үндсэн цалинтай холбоотой тогтмол зардал дутуу зарцуулагдсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт төсвийн дансаар нийт 0.3 сая төгрөгийн орлогыг Хөвсгөл аймгийн Боловсролын газрын даргын 2021 оны 09 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/40 тоот тушаалаар, сургалтын үйл ажиллагааг эхлүүлэхтэй холбоотой анги танхимын ариутгал халдваргүйжүүлэлт хийх зориулалтын орлого авсан:

Нэмэлт төсвийн дансанд хүлээн авсан орлогын зарцуулалтын эрхийг Сангийн сайдын 2013 оны 73 дугаар тушаалаар батлагдсан Төсвийн санхүүжилтийн болон зарцуулалтын эрхийн журамд заасан баримтыг бүрдлийг ханган НТ№1 маягтаар төрийн санд хүргүүлж эрх нээлгэж зориулалтын дагуу ариутгал халдваргүйжүүлэлтийг хийж ажилласан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийхдээ Монгол Улсын ерөнхий аудиторын 2021 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/111 дүгээр тушаалаар баталсан санхүүгийн тайлангийн аудит хийхэд баримтлах ерөнхий бодлого, чиглэлийн дагуу төсвийн хэмнэлтийн бодлого, зарцуулалт, шилэн дансны тухай хууль, журмын хэрэгжилт, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт, ерөнхий чиглэлд тусгагдсан болон бусад асуудалд анхаарлаа хандуулсан.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний талаар” 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах заалтыг хэрэгжүүлж нийт 76.5 сая төгрөгийн хасах тодотгол хийж 16.7 сая төгрөгийн төвлөрүүлж ажилласан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Хөвсгөл аймгийн Чандмань-Өндөр сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитад АОУС 701.8-д тодорхойлсон үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд гараагүй.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Монгол Улсын ерөнхий аудиторын “Шилэн дансны үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн хяналт хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл батлах тухай” 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар батлагдсан чиглэлийн дагуу шилэн дансны мэдээллийг шалгахад 462.3 сая төгрөгийн 58 мэдээллийг ил тод байршуулахаас, 462.3 сая төгрөгийн 58 мэдээллийг ил тод байршуулж, хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Худалдан авах ажиллагааны тухайд нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 2 зөвлөмж өгч хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татсан асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

БАТАЛГААЖУУЛАХ ХЭСЭГ:

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗРААС

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР Огноо:

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Э.БАТ-ЭРДЭНЭ Огноо: 11/23

АУДИТОР

Б.ДАВААНЫМ Огноо: 11/23

ИХЭРМӨРӨН-АУДИТ ХХК

ХЯНАСАН: АУДИТОР

Ц.МӨНХТУЯА Огноо:

БОЛОВСРУУЛСАН: АУДИТОР

Б.МЯДАГМАА Огноо:

